

DEBRECENI ÚJSÁG

Melyben:		Vidéken:	
Egy óra	28.000 K	Egy óra	32.000 K
Három óra	84.000 K	Három óra	96.000 K
Ezvee szám köznap 1000, vasár- és ünnepnap 2000			

Felülről szerkesztő és lapkiadó: **THAN GYULA**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Genfi deklarációnk.

A nemzetek szövetségének tárgyalásai során elérkezett az a nap, amelyen végre hangot adhatott Magyarország födelegátusa évek óta felgyülemlett keserűségünknek, hogy megvilágítsa azokat az érdekeket, amelyekkel a magyar nemzet a népszövetség munkáját kíséri. Az oktroi béke óta, melynek rendelkezését a legnagyobb önmegtartózással, de kétségbevonhatatlanul becsülettel teljesítettük, nem nyílt aktuálisabb alkalom szavá, tenni sérelmeinket a kisebbségi kérdésben, előadni felfogásunkat a leszerelésről és kifejezni kívánságainkat azaz általános óhaj érdekében, hogy a népek testvérisége helyreállíttassék.

E három irányban megvilágított okfejtés szorosán összefügg magával a nagy gondolattal, melyet Apponyi nyíltan és minden takarítás nélkül a vitába dobott s amely, hogy valóban nyomot is hagyott a nagy hatalmak illetékes tényezőinél, mutatja a francia félhivatalos Havas ügynökség jelentése, mely szerint Apponyi gróf beszédének szelleme szemmel láthatóan azt a reményt tükrözte vissza, hogy a nemzetek szövetsége revízió alá veszi a békeszerződéseket.

Magyarország abban a pillanatban, a midőn a népszövetség tagjainak korába lépett, feltételezte, hogy a népek közötti egyenlőség elvén fog minden probléma kezelni és megoldani és így joggal vetjük most fel a kérdést, hogy ami nekünk kötelesség, vajon kötelességévé tétette-e a többi államoknak? A legvívott államok leszerelték a békeszerződéseket értelmében, mert leszerelésük előfeltételként íratott elő az általános leszerelésnek. Az erre tett ígéretek beváltását követeljük s amennyiben ez meg nem történik, Magyarország ki kell jelentenie, hogy reá nézve megsértették a fennálló szerződéseket.

Felre kell tehát tenni minden hipokrizist és be kell vallani, hogy nem lehet kívánni belényugvást a jelenlegi állapotokba akkor, ha továbbra is egyoldalúan kezelnek ünneplésesen tett ígéretek és kötelezettségeket. Üdvözlünk Genfben a leszerelés érdekében tett lépéseket, de bejelentettük, hogy az a béke, amely a világ egyetemességének óhaja, mindaddig étre nem jöhet, amíg mindenféle kivételes hányás mód a népek között el nem tűnik. A döntőbírátság megvalósítása valóban keesgethet avval, hogy a jogi rendben kiküszöbölődik minden megkülönböztetés, mely ellentétben áll a béke céljaival és ideáljaival.

A kisebbségi sérelmek ügye, amint Apponyi azt utólag leszögezte, a nemzetközi szerződések érvényénél fogva nem minősíthető az államok belügyeinek és csakis e problémáink nemzetközi ítélőfőrum elbírása alá való vetésével közelíthetjük meg a szomszédok közötti békés viszony megteremtését. Sokáig voltunk kénytelenek hallgatni jogos panaszaikkal, mert egyfelől az általános világhorvátikai szellem, másfelől belálapotaink nem mutatták azt a lehangoltságot, amelyet az objektív tárgyalások és kölcsönös megértés feltételeznek.

Bethlen gróf magyar miniszterelnök nagy beszéde a Nemzetek Szövetségének közgyűlésén Magyarország pénzügyi talpraállítására.

Genf, szept. 11. A Nemzetek Szövetsége közgyűlésének ma délelőtti ülését Magyarország pénzügyi szanálása nyitotta meg.

Cavazzoni (Olaszország) a második bizottság nevében jelentést terjesztett elő, melyben rámutatott arra, hogy a Nemzetek Szövetsége közgyűlésének támogatása mellett kibocsátott 250 millió aranykorona szanálási kölcsönnek kiváló sikere volt. A magyar korona már régen stabilizálódott és Magyarország a legjobb úton halad a szanálás felé.

Ezután elnök tetszés mellett Bethlen István gróf magyar miniszterelnök lepett az emelvényre és a következő beszédet mondotta:

Genfből táviratozzák: Bethlen István gróf miniszterelnök Magyarország pénzügyi utjaépítése ügyében a következő beszédet mondotta: — Mint a napirenden lévő tárgyban közvetlenül érdekelt állam képviselője, becses figyelmüket néhány pillanatra akarom irányítani arra, hogy a Nemzetek Szövetségének magyar akciója az ország gazdasági utjaépítésének szempontjain túlmenően milyen nagy jelentőségű egész Közép-Európa konszolidációjára és békéjére. Azt hiszem, hogy ha a kérdést elemzém és állásponomat így szem nyíltan kifejeztem, ezzel jobban szolgálom a Nemzetek Szövetségének nemcsak és nagy céljait, de egyáltalán méltóbban is részem a Magyarország haladását kiváló testülettel szemben, mintha kizárólag ama köszönet és hála tolmácsolására szorítkoznám, amelyet a magyar nemzet a Nemzetek Szövetsége iránt érez.

Magyarország pénzügyi utjaépítése — és ezt gyakran vagy nem tudják, vagy elfelejtik — többet jelent egy legvívott kis ország megerősítésénél a Nemzetek Szövetsége részéről.

Magyarország gazdasági talpraállítás nemcsak humánus cselekedet volt a nyomor és a szenvedés enyhítése érdekében, hanem helyes gazdasági politika következményeinek érvényesítését szolgáló gazdasági tett volt, hanem az osztrák akcióval együtt az első komoly és nagyszabású lépés azon az úton, amely Közép-Európa politikai konszolidációjára és békéjének biztosítása felé vezet.

Annál jelentőségesebb ez az akció, mert hiszen ennek keresztülvitelénél első sorban sikerült a háború óta a közép-európai politikában érdekelt valamennyi nemzet együttműködését barátságos, alapon biztosítani és mert tanulságai ma már kétségtelen tanúbizonyítást tesznek ama módszer helyességéről, melyet a Nemzetek Szövetsége maga bekezdésében követ, és amellyel egyidű leszünk kénségek a felült lelkeknek újból megnyugvást, a népeknek igazi békét adni.

Milyen reményekkel, milyen várakozásokkal, milyen bizakodással léptek a legvívott és a kis nemzetek a Nemzetek Szövetségének tagjai sorába? Hre a kérdésre szintén feleletet kell adnom.

Sokáig voltunk kénytelenek hallgatni jogos panaszaikkal, mert egyfelől az általános világhorvátikai szellem, másfelől belálapotaink nem mutatták azt a lehangoltságot, amelyet az objektív tárgyalások és kölcsönös megértés feltételeznek.

A kis nemzetek a Nemzetek Szövetségétől az igazság, a méltányosság szellemének érvényrejuttatását várják, tekintet nélkül arra, hogy milyen politikai vagy katonai erőket tudnak igazságuk érdekében felvonultatni. A legvívott nemzetek ezenfelül a nemzetek szabadságának és egyenlőségének, tehát azoknak a nyáj alapelveinek érvényrejuttatását várják a nemzetközi életben a Nemzetek Szövetségétől, amelyek az államok beíró életében is minden politikai demokráciának alapját alkotják.

E várakozásokban meggyőződésem szerint csak akkor nem fognak a kis népek csalatkozni, ha sikerül a Nemzetek Szövetségének a háborus gondolkodás helyett, amely a háború nyomán fakadt végtelen nyomor és szenvedés és szenvedést a szomszédnál kárvérendve nézi, a népek összetartásának érzetét az egymás megerősítésére való készség szellemét újból felébreszteni, ha sikerül ama politika helyében, amely a szenvedésből fakad elkeseredés parancsával való elhallgattatásában és elfolytatásában keresi a megoldást, olyan politikát ismertetni el általánosan, amely a jogos elkeseredés okainak eltávolításán fáradozik, ha ezentúl is bátran azon lesz, hogy ne hagyja tovább gennvedni, hanem kihuzza a népek testéből a töviseket, amelyeket a háború és a háborus szellem döftek belé. Nézetem szerint ez az egyedül helyes bekepolitika, amely egyáltalán a legtöbb biztonágot nyújtja valamennyiünknek és éppen ezért — noha látszólag áldozatokat kíván — a legjobb érdekepolitika is.

Közép-európai politikában az első igazán nagyszabású és komoly tett ezen az úton az az akció volt, amelyet a Nemzetek Szövetsége Ausztria talpraállítására után Magyarország pénzügyi és gazdasági utjaépítése érdekében megindított és sikerrel tudott célhoz vezetni.

Amikor ezeket a szavakat kiejtem, máris fülemben cseng a kritika is, melyet már egyes helyeken hallottam. Hallom a kishitűeknek és pesszimistáknak és hallom a rosszindulatúknak a szavát is. Egyik részüktől azt mondják: Ime, segítettünk gazdaságilag lábra állni egy volt háborus országot, de ezzel politikai téren még semmit sem tettünk. A másik részük azt mondja: Ime megerősítettünk egy háborút viselt, legvívott nemzetet, de valóban szolgáljuk-e ezzel a béke érdekében? Nem fog-e az így elért eredmény csak arra szolgálni, hogy még nehezebb válik azoknak az ellentéteknek békés úton való rendezése, amelyek Közép-Európa-ban még mindig fennállnak?

Eltekintve attól, hogy még ha ilyen félelem igosult is lenne, akkor sem lenne egyikünk részéről sem helyes valamely más nemzetnek megsemmisülését akár kívánni, akár előidézni, vagy akár csak tétlenül nézni is — én azt hiszem, hogy ez a félelem, szeszésére, nemcsak nem igosult, hanem ellenkezőleg, már most könnyen kimutatható, hogy Magyarország megerősítése Közép-Európa békéjét lényegesen előrevigye.

— Önök bizonyára alig ismerik azt a végtelen nyomort és szenvedést, nem ismerik a kétségbeesésnek azt a komor hangulatát, amelybe az osztrák-magyar monarchia összeomlása után Közép-Európa legvívott országainak társadalma jutott. Erthető, hogy e súlyos szenvedések még ott is, ahol a háború folyamán sohasem volt tapasztalható, még ama társadalmi rétegeknel is, amelyek a háború alatt ezt a hangulatot inkább enyhíteni törekedtek, gyűlöletet és bosszúálló vágyat fakasztottak és a háborus szellemnek örökösétételéhez nagymértékben hozzájárultak. A Nemzetek Szövetségének felépítése Magyarország érdekében az első gyógvitá, balzam volt ezekre a sebekre. A Nemzetek Szövetségének akciója volt az első komoly tett a lelkek megnyugtatása irányában, amely bizonyosságul szolgál egy szenvedésektől súított nemzet hainak, hogy nincs teljesen elhagyatva mindenkitől. A Nemzetek Szövetségének ez a kezdeményezése kiragadta a magyar nemzet fiait a végső kétségbeesésből és bizalmat öntött beléjük aziránt, hogy a legvívott nemzetekkel szemben is visszatér a méltányosság emberszerető szelleme.

Evel a felismeréssel, a lelkek megnyugvásának e lassu visszatérésével, az ország beíró megerősödésével, az üzleti élet fellendülésével, más országokkal való érintkezés sürülváltásával, párhuzamosan és attól el nem választható a háborus szellemnek kölcsönös lelohadása. Párhuzamosan ezzel erősödött arról-narrá a bizalom aziránt, hogy a legvívott nemzetek is következetes bekepolitikával érhetik el legjobban egyenlőségre való joguk elismerését, valamint jogos érdekeik érvényesítését. Gazdasági erősödésünkkel és nemzetközi állásunk javulásával természetesen csak erősödhetik az az akarat, hogy békés úton jussanak elintézésre mindazok az ellentétek, amelyek Közép-Európa-ban még fennállnak és megoldásra várnak.

Já lélekkel merem állítani tehát, hogy a Nemzetek Szövetségének akciója nemcsak nem ad jogos alapot az említett félelemre, hanem ellenkezőleg, egyenesen a Nemzetek Szövetségének, Magyarország akciója indította meg Közép-Európa-ban mindegyik részen az erkölcsi leszerelést, a lelkeknek azt a leszerelést, amely nézetem szerint előfeltétele a fizikai leszerelés sikeres végrehajtásának. Mert hiszen nyilvánvaló, hogy akár mennyit vitatkozunk is ma róla, akár mennyi formulát dolgozunk is ki érdekében, ez mindaddig pium desiderium marad, amíg nincs meg a morális leszerelés a lelkekben, mert hiányzik a lélekből az animus contrahendi.

Annak az állításomnak illusztrálására, hogy az erkölcsi leszerelés folyamatát Közép-Európa-ban a Nemzetek Szövetségének akciója indította meg, két körülményre óhajtom felhívni figyelmüket, amelyek a nagyvilág szempontjából talán jelentéktelennek látszanak, de ebben a tekintetben szimptomatikus jelentőségűek. Az egyik az, hogy azok a törvényjavaslatok, amelyek a Nemzetek Szövetségének akciója folytán a magyar parlament elé kerültek, noha Magyarország pénzügyi ügyvitelének szigorú ellenőrzését tartalmazzák, mégis túlnyomó nagy többséggel szavazták meg. Nyilvánvaló bizonyítéka ez annak, hogy a magyar népképviselőt a szuverenitás időleges csorbítása ellenére készséggel ragadta meg a Nemzetek Szövetsége által nyújtott segítséget és tüntetően nyilvánította bizalmát a Szövetség bekepolitikája iránt, a melytől egy jobb jövő várását várja.

A másik körülmény még érthetőbb szavakkal beszél. Amikor erre rámutatók, legyen szabad tanúságot tenni a Magyarország határos államok jelenlévő képviselői felhívnom, Ok bizonyára igazat fognak nekem adni, amikor azt állítom, hogy

csakis a Nemzetek Szövetségének akciója és egyidejű közvetítése tette lehetővé, hogy sikerült békés és méltányos alapon elintézni Magyarország és szomszédai között az ellentéteket okozó és függőben lévő kérdések egész tömegét, amelyek száma

— és ez nem tulzás — a százat is jóval meghaladta.

A Nemzetek Szövetségének közbenjárása nélkül ez bizonyára nem lett volna lehetséges. Vagy szóljak-e arról, hogy a Szövetség akciója óta kezd Közép Európában a nemzetközi forgalom és a kereskedelmi politika terén is a rideg elzárkózás szelleme enyhülni és ha eleinte még csak félfenken táruhtak fel és talán még csak egyes mellékbejáratok, lehet-e kétség aziránt, hogy a kölcsönös gazdasági érintkezés az üzletkötés sűrűsödésével, az érdekek összerendezésével, az érdekek összerendezésével majd a részek, amelyek a rideg gazdasági elzárkózás rendszerén — a háborús szellem — maradványán — máris utottak és amelyek a jövő békéjének fentartására további bizonyítékokat adni a legalkalmasabbak lehetnek?

Nincs kétség aziránt, hogy a Nemzetek Szövetsége a Magyarország pénzügyi utánpótlás érdekében kifejtett nagy munkájával nemcsak Közép Európának gazdasági talpraállítását vitte előbbre. Cselekvése egyúttal politikai tett, sőt több ennél: békettett volt, amelyért hálaül háttérben meg a népcsoport Magyarországon zászolást én is és kérem önöket, hogy fejezzék ki elismerésüket ezért önként is mindnyájan, még ha egyelőre nem is látszanak ördelve lenni, mert a Nemzetek Szövetsége a munkájával mindnyájunknak egyformán tett szolgálatot, amikor a világ békéjét szolgálta.

En a Nemzetek Szövetségétől csak azt kérhetem, hogy haladalon bátran tovább ezen az uton, tekintet nélkül a gazdasági vagy politikai kritikára, tekintet nélkül arra, hogy részese-e érte elismerésben, vagy sem. Hiszen még igen sok a tennivaló.

A világ mindenütt tele van gyuito-anvaggal. A kérdéseknek egész tömege rendezetlen még Közép Európában is. Amig látható tettek nem bi-

zonvitiák és amig ezek világnál a népeket valóban át nem hatia annak biztos tudata, hogy a szabadság és egyenlőség elve a nemzetközi életben is ujiból uralomra juthat, amig kételyek merülhetnek fel, hogy a Nemzetek Szövetsége igazán hatékony eszközök akar és tud is valni a népek közt fennálló egység ellentétek békés és egyúttal igazságos elintézésére, addig a bizalom a népek között nem lesz kielégítő módon helyreállítható és addig a béke véglegesen biztosítottak nem mondható.

De amit Magyarország utijáépítésének példáiául illusztrálni törekedtem: két dolgot a Nemzetek Szövetségének akciója máris elért. Egyfelől hatalmas lépést tettünk előre Közép Európában a lelkek erkölcsi leszerelésé felé, másfelől a Nemzetek Szövetsége a maga akciójának sikerével döntő bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy az általa követett módszer a békepolitika terén helyes és hogy ezen az uton további következetes munkával célhoz juthatunk.

Lényeges biztosíték lehet ez azoknak is, akiknek további elhatározásaitól függ Európa jövője, annival inkább, mert azok az áldozatok, amelyeket a békehelyreállítása érdekében hozniuk kell, csak látszólagosak: hiszen mindnyájunk biztonságának — legáltalában sabbaként pedig — mint a legkisebkeknek — végeredményben csak egy igazi garanciája van és ez a népeket igazó, szulvos függő problémáknak a méltó nyvosság szemlélésében való megoldása.

A Nemzetek Szövetsége egy ilyen problémának megoldására sikerrel adott példát. Üdvözlöm ezért a Szövetséget szíves egész melegevel. Kérem, hogy ténnyesen és bátran haladalon tovább ezen az uton és felajánlom cserébe a béke ilven szolgálatára hazám tettekre közreműködését a jövőben is.

Prónay és Gömbös lovagias ügye.

Budapest, szept. 11. Prónay Pál és Gömbös Gyula lovagias ügyében ma kellett volna tanácskozásra összejönni a segedekeknek. Prónay megbízottai Pallavicini György őrnagy és Rác Vilmos, Gömbös Gyula segédei pedig Delatini—Braun Géza és Ruttkay Gábor századosok, a mára kitűzött tárgyalás azonban Ruttkay százados visszalépése folytán elmaradt. A százados, Nagy Pál a honvédség főparancsnoka ismertes parancsa folytán volt kénytelen visszaadni segédei megbízatását, mert Rác Vilmosmal együtt nem tárgyalhat lovagias ügyben. Ruttkay százados helyett most már Zsilinszky Endre vette át a segédi megbízatást. A se-

gének holnap délelőtt kezdik meg tanácskozásukat a Nemzeti Kaszinóban. A Csicseri—Rónai ezredes és Csorba Emánuel miniszteri tanácsos a főtárgyaló eredetileg Mattyasovszky és Schweizer őrnagyakkal is lovagias ügye keletkezett Csorba Emánuelnek. Csorba már párbajt vívott Mattyasovszkyval, míg Schweizer őrnagyval való afféja ügyében ma este 7 órakor ül össze a párbajbírók annak eldöntésére, hogy a két fél között szükség van-e fegyveres elintézésre. Az őrnagy részéről Wert ezredes, a miniszteri tanácsos részéről pedig Dobát Emil dr. a párbajbíró, akik elnöknek Clair Vilmost kérték fel.

„Apponyi legfőbb érdeme, hogy őszinte volt“.

A külföldi sajtó véleménye. Páris szept. 11. (Havas.) Az Információn foglalkozik Apponyi Albert gróf beszédével és megállapítja, hogy a beszéd leplezte ugyan, de határozottan követelte a trianoni békeszerződés revízióját. Ez a követelés most Németország felvételének küszöbén különösen megfontolandó. Ha Magyarország a nemzetek szövetségénél támogatásra talált volna, vagy bünyösége megállapítás nyert volna, a revízió gondolata nyilván felvetődik. Apponyi beszéde Magyarországon nyilván nagy viszhangot kelt, ami nem járul hozzá a kedélyek lecsillapításához. A délelőtti folvámán Apponyi foglalta le elsősorban a figyelmet, Apponyi ma már 78 éves, de semmit sem veszített szem erelességéből, sem méltóságos megjelenéséből. Zengő hangon áradó ékesszólással védelmezi céltatos tételjeinek sorozatát, amelyek következményekben gazdag szülogondolata az, hogy nem lehet az államokat továbbra is két kategóriába állítani, olvanokra, amelyek a nemzetek szövetsége keretében egyenlő jogok illelnek meg és olvanokra, amelyek a békeszerződések szolgálatba vesznek Apponyi legfőbb érdeme az, hogy őszinte volt. Prága, szept. 11. A Bohémia írja: Apponyi beszéde ugylátszik alaposan megiesztette Benest. Nem tudván elejét venni a kisebbségek szerződésellenes bánásmódja és a leszereléstől való vonatkozás miatti szemrehányásoknak. Csohsziovákiáról ugyan nem volt szó.

de senkisek kételkedik abban, hogy a célzás főleg Csehszázra vonatkozott. A kisanant képviselő elhatározta, hogy Apponyi beszédére nem felelnek, „nehogy a vita csunyan elcsúszjon“. A lengyel kiküldött természetesen ez a határozat nem kötelezte. Ekrzinszy szükségesnek látta megmutatni, hogy a lengyelök épen úgy találva érzik magukat, mint Csehszáz, természetesen ép olyan ártatlanul. Különös, hogy Benes lapja a Práger Presse egyáltalán nem éri miyen kellemetlen, hogy Csehszázot egy olyan állam képviselője védelmezi, amelyről maga a nemzetek szövetsége állapította meg, hogy kérelmeket követett el a kisebbségi szerződésekkel szemben. A cseh kormány roppantul örül annak, hogy a belga Hymans szükségesnek találja megvédelmezni a nemzetek szövetségének tanácsát azok ellen a vádakodások ellen, amelyeket némi konok-sággal Apponyi fejtetéseiből ki lehet olvasni. Tudia is jól Hymans, hogy a kisebbségeket hogyan rugdallják. A lengyel és belga tamadásokat hasonlóan meg lehetne érteni, ha a párisi sajtó is megkelezte Apponyi Albertet. A cseh sajtóroda minden erőlködés mellett is alig tud pár olvan sajtóvéleményt összehozni, amely kritikát gyakorol Apponyi beszéde felett és nyilvánvalóan örül az Echo De Paris ebbeli véleménynek, hogy Apponyi beszéde gondolkodásra késztet. Reméljük, hogy arra készíti Benes doktort is.

A kollégium sulyos anyagi helyzete

Nagy beszéd az iskolaév megnyitása alkalmából. — Dr. Baltazár Dezső püspök bucsuja a kollégium ifjuságától.

Csürös Ferencz dr. kultúrtaácsnok a Déri muzeumról.

Tegnap délelőtt folyt le a debreceni református kollégium évmeignitő ünnepelve. Ez a meignitő magasan kiemelkedik a kollégium szokásos meignitő ünnepein. A kollégium igazgatója merészen szomorú vonásokkal ecsetelte az ősi intézmény egyre növekvő nehéz anyagi helyzetét, a kormányzat szűkmarkuságát a kalvinisták ősi intézménye irányában. E meignitő keretében bucsuzott el dr. Baltazár Dezső püspök a kollégium tanárától és növendékeitől. Délelőtt 10 órakor felhangzott az öreg Rákóczi harang mélabus szavai és templomba hívta Debrecen kalvinista közönségét. A kollégium tanuló ifjusága tanáraik vezetésével hosszú sorokban vonultak a történelmi Nagytemplomba. Megjelentek az ünneplőben dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Révész Irg főjegyző, Szele György a debreceni egyház, dr. Csürös Ferenc a város részéről. Ezenkívül számos egyházi és világi méltóság és szép közönség.

ahol évtizedek óta 60 növendék van egy osztályban. Nehéz idők jönnek, sok megpróbáltatás elé néz a kollégium, de bízunk a nemzeti alapon álló kormányok belátásában, a protestantizmus állam fenntartó ereiben és az elnökség bölcsességében, a megpróbáltatást ki fogja állani. Vegül szeretettel üdvözi dr. Baltazár Dezső püspököt, aki amerikai utia előtt megjelent az ifjuság körében, hogy szeretetteljes bucsut vegyen tőlük. A kollégiumi igazgató nagyhajásu beszéde után az üdvözlések sorát dr. Baltazár Dezső püspök nyitotta meg. Bátorította a jelenlevőket, a kollégium nem süpped el és tovább teljesíti kulturális hivatását. A kollégium jelentős kulturális és gazdasági reform előtt áll. Az ifjuságnak részt kell venni a kollégium háztartási munkálataiban. A kollégium háztartásában a takarékoság és önszervezés kell hogy vezessen. A gazdasági reformot rövid időn belül végre kell hajtani és keresztül is fogják vinni. Amerikai utam — ugymond — sikerülni fog, bármint akariák azt megzabolni. Azt ajánlom, hogy a tanárok tanítsanak, a tanulók tanuljanak, az egyházi és világi tehesek pedig anyagi áldozataikkal járuljanak a kollégium fennmaradásához. Debrecen város nevében dr. Csürös Ferenc tanácsnok meleghangon üdvözölte a kollégiumot. Felhasználta az alkalmat arra, hogy megcáfolja a fővárosi sajtóban elterjedt ama véleményvt, hogy a Déri muzeum nem fog felépülni.

A gyülekezeti ének elhangzása után dr. Erdős Károly lelkeskedő intézeti igazgató mondott magasszárnyalásu imát. Isten áldását kérte az ősi kollégiumra, annak tanáraira és ifjuságára, szerencsétlen hazánkra, e városra és az ősi református egyházra.

A 179 dicséret elhangzása után szép rendben átvonult az ünneplő gyülekezet a kollégium oratóriumába, ahol Karai Sándor kollégiumi igazgató tartotta meg mély gondolatokban gazdag évmeignitő előadását. Komoly szavakkal, hatáson futatott rá a kollégium sulyos anyagi helyzetére. A kegyes adakozók alapítványai elértéktelenedtek. A kollégium egyetlen anyagi forrására, a tiszadadi birtokára támaszkodva, nagynehezen kitudta teljesíteni legégetőbb szükségleteit. Terményéből félalon adott a tápintézet részére kenyérnek valót, így méltany tápintézeti diákok tudott megállapítani. Az elértéktelenedett ösztöndíjakat pótolja a Baltazár amerikai alapja. A kollégium már-már megbirkózott volna a gazdasági válsággal. E remény azonban ledöntötte a kultuszminiszter rendelete, mely

A Déri muzeum fel fog épülni. Felépítése csak halasztást szenved, adig, míg az értékpapírok emelkedni fognak. Déri Frigyes teiedelmi adományát a szakkorok legjobb véleménye szerint legjobb papirokban, a legjobb pénzintézeteknél helyezték el. Mikor építeni akartak a papírok leromlottak. Az építési alappal nem történt semmi tözsdei manőver. A Déri muzeum egy jelkép lesz a város és kollégium összetartására. Szele György lelkes a református egyház nevében üdvözölte és annak támogatását kérte meg. A Szózat elénekzése után az ünnepély véget ért.

a szanalási törvénnyel kapcsolatban a református tanítóképző után 10 százalék, a református főgimnázium után 23 százalékos hozzájárulást vetett a fenntartó kollégiumra. Ez csak erre az iskolai évre 250 millió korona terhet jelent. Ez a teher a jövőben 50 százaléki növekedni fog s beláthatatlan terhet jelent a gvenge erő forrással bíró kollégiumra. Ehhez járult, hogy a kultusz kormány a tanszemélyzet nyuvidiához való fenntartási hozzájárulást 7 százalékról 10 százalékra emelte, ami ez évre 63 millió korona kiadási többletet jelent.

A kollégium egyetlen birtokára, a tiszadadi 2017 hold földre szabolesvármegye közuti hozzájárulás címen 89 millió koronát vetett ki. A kollégium anyagi ereie tulterhelve és a drágaság egyre nő. A kormányzat ahelyett, hogy segítené, nehéz helyzetén még magánjogi természetű kötelezettségeknek sem tesz eleget.

Bár az 1917 18-ik tanévű 48 hálviséget hétel a kollégiumtól, az ezvetem részére, mind eddig hért nem fizetett. A sok felterjesztést félre tették, a szóbeli ígéretek üres szók maradtak. A kollégium számára nem maradt más, mint bírni uton érényesítse igényeit. Barátságatlan indulat vezet a kormányt azért is, mert törvényt csinál arra, hogy a tanítézeteknek 10 év alatt ugy kell elhelyezkedni, hogy egy osztályban 40 tanulónál több ne legyen. A törvény nem számol a nénesebb református középiskolákkal, mint amilyen a debreceni református főgimnázium.

Az aranykorona mai árfolyama. Budapest, szept. 11. A magyar korona mai árfolyama a hivatalos dollárkurzuson átszámítva 15.610/92 papirkorona.

Hegedüs Lóránt volt pénzügyminiszter állapota reménytelen.

Hegedüs Lóránt volt pénzügyminiszternek nem használt már a lassúhódú szanatórium leggondosabb ápolása sem, sőt a betegség a hossz-szu idő alatt egyre jobban sulyosodott, úgy hogy családja az orvosok tanácsára elhatározta a nagy beteg hazahozatalát. Par nappal ezelőtt Hegedüs Lóránt leánya Felner Frigyes egyetemi tanár társaságában Grazba utazott Hegedüs Lóránt haza hozatala végeti. Vasárnap érkezett haza a sulyos állapotban levő beteg Váci-utca 40. szám alatti lakására, ahol állandó orvosi felügyelet alatt a leggondosabb ápolásban részesítik. Hegedüs Lórántot már megvizsgálták az orvosok és azt találták, hogy a beteg ugy szellemileg, mint fizikailag teljesen összeroppannt és állapotán az orvosi tudomány már nem tud sokat segíteni, úgy hogy teljesen reménytelennek tekinthető.

Legkellemesebb sörözöhetly a „Gambirinus“ Ferrasz. Részvény-sör!

Olcsó lisztforrás! KUPFER IGNÁC Telefon: 3-68. :-: Bádogos-utca. Sziltált buzaszt R 4400

Elsőrangú kizsgálósegéd felvétetik Fekete Jakab kalapárházában.

Elhunyt főispán.

Szentés, szept. 11. dr. Csuth János Csongrád megye főispánja tegnap délután fél 12 órakor egy hónapi szenvedés után elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 10 órakor lesz a vármegyeház diszterméből.

Kiaszfalozzák a Rákóczi-utca baloldalát is

A lakók egyrésze nem akarja vállalni a felelősséget. A Rákóczi-utca jobb oldalának aszfaltozását alig egy hete befejezték. A munkálat 140 millióba került. A várost csak 70 millió terhelte, mert a másik 70 milliót a háztulajdonosok vállalták el. Most már következnek az utca baloldala. Itt azonban a háztulajdonosok egyrésze nem akarja vállalni a felelősséget. A város meg nem bírja az egészet. A vonakodás miatt aligha marad el a baloldal aszfaltozása, mert a régi szabályrendelet szerint, ha a többség elvállalta a hozzájárulást, a kisebbség is tartozik hozzájárulni. Ennek alapján néhány nap múlva megkezdik a munkát.

Györfy László őrnagy hadbíró sajtópere.

Ismeretes az az affér, amely egy törvényszéki tárgyaláson játszódtott le, amikor Györfy László őrnagy hadbíró „Isten vele Mihály” felkiáltással bocsátotta el a per egyik vádlóját, Francis Kiss Mihályt. Heteken át foglalkozott az ügyvel nemcsak a sajtó, hanem a nemzetgyűlés néhány tagja is, így Pikler Emil is felszólt az ügyben. Pikler ezenkívül a „Reggel” című lapban élesen kikelt Györfy hadbíró ellen. Györfy hadbíró, most feltesztelt hatóságától felmentést kapott arra, hogy sajtó útján elkövetett rágalmaszert felelősségre vonhassa Piklert. A vádpanasz, amely a napokban foglalkozott az ügyvel, sajtó útján elkövetett rágalmaszert válsága miatt vád alá is helyezte Pikler Emilt.

A debreceni Patronage Egyesület intéző bizottsági ülése.

A Debreceni Patronage Egyesület intéző bizottsága a f. évi szeptember hó 10-én tartotta rendes ülését, amelyen az egyesület nagy gyermekvédelmi munkásságának felélen át kifejtett tevékenységére és a jövőben kifejtendő jótékonykai akciói lettek megállapítva. Az egyesület ügyvezető alelnöke Somossy László bejelentette az intéző bizottságnak, hogy a szegény árva gyermek teli ruházatának beszerzésére az elnökség a f. évi október hó 5-én egy igen nyívó matiné rendez, amelynek keretében Madary Károly megismétli a f. évi január hó 6-án tartott előadását az okkultizmusról és felléne a Csokonai színház művészei közül is többen. Ugyintén bejelentette az intéző bizottságnak, hogy a gyermeknapi gyűlés alkalmával befolyó összeg egy részéből az elnökség már megvásárolt 247 méter téli meleg ingnek való anyagot, hogy az elnökség célja az, hogy legalább 1000 gyermeknek adhasson a tél folyamán téli melegruhát. Egyhangúlag elhatározta az intéző bizottság, hogy az Országos Gyermekvédő Liga segítségére siet és a f. évi szeptember hó 29-án tartandó gyermeknapi gyűlésben az egyesület közreműködik, hogy ezzel is segítségére legyen a Gyermekvédő Ligának, hogy szeretetházat és egyéb jótékony intézményeit továbbra is fenntarthassa, ahol annyi sok száz árva gyermeknek nyújt nevelést és ahol annyi sok száz magyar gyermeket mentenek meg a magyar hazának. Az egyesület ez évi közgyűlésének időpontja október hó 12-ik napjára tűzött ki. Több, az egyesület belső adminisztrációs ügyének letárgyalása után az intéző bizottság tagjainak meleg érdeklődése mellett záródott be az intéző bizottsági ülés.

Szörmeruháit
a legújabb divatlap szerint beszerezhető átalakíthatja a legszolidabb ár mellett :-:-
KÖVÁRY szőcsnél, Plac-u. 42.
(Pannonia szálló udvar)

A királyi ügyész támadója.

Emlékeztet még, hogy Toth József probaszolgálatos rendőr az utcán megtámadta Karácsony Bálint budapesti királyi ügyészt, ütlegelte, majd megbilincselte és a rendőrkapitányságra kísérte. A lefolytatott nyomozás után a kir. ügyészség vádiratot adott be a brutális rendőr ellen, hamis vád büntette, hamis tanúzásra való rábírás és személyes szabadság megsértésének vétsége címén. Az ügyészség Gundhardt Tibor dr.

ellen pedig azért emelt vádat, mert hamis orvosi bizonyítványt állított ki. A vádirattal szemben a terheltek kifogással éltek és ezeknek tárgyalására a törvényszék vádtanácsa a mai napot tűzte ki. A vádtanácsok a kifogások elutasításával a terhelteket a vádirat értelmében vád alá helyezte. A bűnügyi főtárgyalást soronkívül lehetőleg még e hóban, de legkésőbb a jövő hó elején megtartják.

Tizenhárom kut a kerteségeknek.

Öt már készen is van.

A város már régebben tervbe vette 13 új kut furatását. Ezek a kutak a kerteségek vízellátását lennének hivatva pótolni. Eddig öt kut készült el és ezeket a Nagyerdőn, a Varga, Csapó és Homokkertben furatták. A hátralevő 8 kut elhelyezésére nézve úgy döntött a tanács, hogy ezeket a Teglaskert, Boldogfalu-kert, Barcsai telep, Homokkert, Hatvan-utcai kert, Nyilas telep, Szotyori te-

lep és a Csapókertben furatja meg. Két alánlat érkezett be a furásokra. Rácz József 50 méter mély kutat egyenként 12 millió koronáért vállalja, a Truka cég pedig 13 millióért. Ezenkívül az akna és szivattyú költségeire 8 millió korona szükséges. Így a megfurdandó 8 kut 150 millió koronába kerülne. A város valószínűleg a két ajánlattevővel közösen csináltatja meg a kutakat.

Ujdonságok.

Az egyetem irodai főigazgatója. A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére Gál Károly debreceni m. kir. Tiszta István tudomány egyetem irodai igazgatójának az irodai főigazgatói címet és jellegű adományozta.

Új zenetanár a zenében. A városi tanács tegnapi ülésén a városi zenekar zeneszerző és összhangzattani tanszékére Szára Sándor fővárosi zene és ének tanárt választotta meg azzal a kikötéssel, hogy három éven belül tartozik a vég bizonyítványt megszerezni és akkor véglegesíti.

Figyelemztetés. Mivel a Debrecen székhelyei utamon szervezett m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőség, ahova ez a borvidék is tartozik, jelzett székhelyen még nem volt elhelyezhető, az oda szóló levelek, bejelentések, ideiglenesen a következő címre küldendők: M. kir. szőlészeti és borászati felügyelőségnek Budapest földmívelésügyi minisztérium.

Egy nő át akarja uszni a Csatornát. Calaisból jelentik: Az éjszaka tengerbe szállt Miss Harrison, egy argentinai uszóbanoknő és egy Helm nevű férfi uszó. A Gris-Nez fókortól elindulva kísérik meg a Csatorna átúszását. A tenger csendes, szél nincs, de a kő sűrű.

Elgázolt juhváj. Szekesfehérről jelentik: Egy sárosi gazdaleány munkabéréiben 30 darab birkát kapott s a nyájával hazafelé tartott Sárosdra. Utaközben a fehérvári határt keresztülszélő bieskei vasútvonal mellett egy buzatartólón ejteli pihenőre tért. Amikor elaludt, a juhok a vasuti töltésen helyezkedtek el. Hajnalban azután a 7028. számú vonat a harminc birka közül huszonegy darabot elgázolt. A leány reggel arra ébredt, hogy egész évi munkájának gyümölcse a felismerhetetlenségig összeroncsolva hever a sinek között.

Szepes Ferenc tánciskolájában az új tantervvel holnap, azaz szombaton délután 6 és este 8 órakor veszi kezdetét Simonffy-utca 1-cs. II. emelet.

Halálos paleset a Csapó utcán. Megirtuk, hogy a Csapó-utca 98. szám alatt Kandel Farkas autóra halálra gázolt egy keréknarost. A keréknarost, mint a nyomozás megállapította, Schwartz Sándor villamyszerelő, Csapó-u. 86. sz. alatti lakos. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség miatt egyaránt felelősség terheli úgy az autótulajdonost mint az áldozatot, Schwartz Sándort ma temetik.

Dréher-féle korona sör világsör egy oohár 3000 kor. 1 korsó 5000 kor. Zóna villásreggelik 6000 kor. Albert Belvárosi éttermeiben. Abonensek felvételnek.

Wolfram égő legiőbb minőségű 8000 koronáért kapható Földesnél. Hatvan utca 18. szám.

Női filc modellkalapok minden színben már százötvenezer koronától kaphatók Kalanüzemben, Plac-u. 9.

Erdemes meglekinteni a leguimább fényképkiallítás Liener Béla műtermének Csapó u. 1. sz. alatti kirakataiban.

Buzakölcsönt keres ügyfelei részére dr. Balázs bank Plac-utca 89.

Feiére esett a faldisz. A régen nem látott rossz házakról egyre hul a vakolat és többször okoz szerencsétlenséget. Tegnap Czibere Bálint feiére esett a Törő-féle vendéglőről egy vakolatdarab. Olyan súlyosan érte, hogy összeesett. A mentők részesítették első segélyben.

Mikor a cimborák összeszólalkoznak. Tegnap éjjel a Kassai sörscarnokban Nagy Dező debreceni lakos összeszólalkozott Szilágyi Sándor uifehértől 22 éves cimborájával. Ez neki ment és úgy a földhöz vágta, hogy jobb karja eltört. A közeli rendőr a panaszt felvette, a sérültet a klinikára vitette. Az elmenekült Szilágyit tegnap Hivvelvet-utcai lakásáról állították elő. Előbb hamis nevet mondott be, ezért megbüntetik. — azután súlyos testisértésért indul meg ellene a bünygyi eljárás.

Préc kárpitos Hatvan-utca 41. Hencserek, plüsch, szövet, bőrvászon divánok, szalag és bőrgarnitúrák, berrsi felelek készen kaphatók. Telefon hívó 12-33.

Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, régi tükör ujjíttatása Sipkovits Béla üvegművesi vállalat. Szív utca 14-15. Telefon 356.

Legszébb filc modellek után alakít a Kalanüzem, Plac u. 9.

Debreceni professzorok a sebészeti tudományos ülésen.

Budapest, szept. 11. A magyar sebész társaság ma délután 3 órakor tartotta második tudományos ülését. Több kérdéshez Werébly Tibor és Hüttl Tivadár debreceni tanárok szölkáltak hozzá.

Milyen idő várható.

Meteorológiai intézet jelentése. Hazánkban a több napig tartó de-rult meleg időjárást tegnap borulás váltotta fel lehullással és számos helyen esővel. Nagy eső 10 mm-en felül azonban alig fordult elő. Időjóslat: Száraz és egyelőre még hűvös idő várható.

Pnteken és szombaton olcsó maradékkávó-árusítás
Meint Gyula
R.-T.
PIAC-UTCA 59. SZÁM.

Színház.

Műsor:
Szept. 12-én, pénteken: **Árvácska,** operett.
Árvácska.
Bemutató előadás.

Két fővárosi színház adta egymás kezére Bus Fekete László-Kulinvi-Zerkowitz könnyű műfajú operettjét az Árvácskát. Jelenleg a Király színházban aratja sikereit. Hogy miért? Azt aligha lehetne megállapítani.

A debreceni Csokonai színház első operette bemutatójának tegnap hozta színre a darabot mérsékelt érdeklődés mellett. A bemutató érdekességét növelte az, hogy ennek keretében lépett fel először a társulat új szubrettje: Szilágyi Marcsa. A fiatal szubrett kedves színpadi jelenség. Pajzán jókedvével, ügyes táncával, sima, kedves játékkal meg-nverte a közönség tetszését.

Gyöngyössy Mária szépen énekelt, köz-vetlen kedvességgel játszott. A közönség lelkes ovációval jutalmazta ambícióját. Halassyné pompás és ötletes volt. Mű-vészai alakítását a közönség meleg szer-ezzel fogadta és nyílt színen megtap-solta a művésznőt.

A férfi szereplők közt Ungert illeti elsősorban az elismerés, aki meleg szív-vel énekelte és játszotta a Pista szere-pét. Szép dalával a faluról és a saiat szerzeményű irredanta dalaival sokokat elérzékenyített, de viharos tapsokra is indított.

Diskrét, komoly játékos, izzig-vérig művészi volt Hortobágyi Arthur. Ki-csiny szerepében is a közönség meleg el-ismerése kísérte. Elismerésre méltó ala-kítás volt a Sötét Balazs. Markovits mulatságos figurát adott. Tréfiával, mó-káival tetszést ért el.

A rendezés nagy munkája Unger am-bícióját dicsérte.

A zenekart Forrai István dirigálta nagy szakértelemmel.

Második óriási sikerét aratta két hét alatt a Csokonai színház. Antónia sláger viziták után tegnap az Árvácska ope-rrett ujdonság bemutatója oly hangulatos és tetszéstnyilvánításokat váltott ki, a milvenre a legregibb színházi emberek sem emlékeznek. Jegyek az összes elő-adásokra válthatók.

A mai tőzsde.

A korona 69.

Összefoglaló magánforgalom: Kassza-napra való tekintettel üzletellen. A hangulat a tegnapi nál barátságosabb, így a papírok maidnem kivétel nélkül kisebb árvereséget értek el. Pénti háromnegyed-fél százalékkal kínáltak. M. hitel 490-5. O. hitel 165-3. Hazai bank 114. Ker. bank 1035. Földhitel 230. Leszámitoló 62-4. Pesti **Hazai** 2975-3000. Salgó 495-500. Köszén 2650-700. Kohó 365. Danubius 2350. Villamos 1075. Acél 195. Schlick 44. Rima 150. Cukor 2150. Georgia 365. Izzó 600. Gschwindt 135. Hungaria mtr. 90. Allamvasut 420-5. Déli vasut 50. Trust 115. M. szalámi 610-20. Bor-sodi 115. Viktória 175.

Zürichi zárlat: Páris 2835. London 2370. Newyork 532 és fél. Milánó 2360. Hollandia 210. Bécs 75 és egyvonalad. Szófia 38 és fél. Praga 1585. Budapest 59. Bukarest 285. Belgrad 697 és fél.

Ferencvárosi sertes: Felhajtás 1600. Arak: könnyű 25-26. közép 27-27500. nehéz 27500-29000. A vásár vonatott.

Terménytőzsde zárlat: Kenyermagvak-ban az irányzat szilárd. A buza és rozs 5-5 ezer koronával emelkedett. Egyéb cikkek tartottak.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4050-100. egvéb 4025-75. 78 ki-lós tiszavidéki 4125-75. egvéb 4100-50. rozs 3425-75. tak. árpa 3900-4200. sör árpa 4600-800. köles 2600-800. zab 3250-400. ó zab 3600-700. tengeri 3750-800. repace 8200-500. korpá 2300-400.

Magyar Nemzeti Bank hivatalos ár-folyamai: Angol font 342-346000. cseh korona 2295-2315. dinár 1004-1025. dollár 77040-77600. leva 549-564. sváici frank 14460-14605. hollandi for-int 29405-29660. Dan korona 12975-13110. norvég korona 10465-10650. svéd korona 20425-20585. belga frank 3822-3852. Amsterdam 29705-29860. Bel-grád 1024-1030. Bukarest lej 412-415. Brüsszel 3852-3872. Kopenhága 13175-13245. Krisztiania 10665-10725. Lon-don 345000-347000. Milánó lira 3385-3405. Newyork 77540-77940. Páris francia frank 4129-4159. Praga 2315-2328. Szófia 564-568. Stockholm 20675-20785. Bécs osztrák korona 10940-110. Zürich 14560-14635.

UTLEVELEKBE

olcsó fényképeket készí:
TAKÁTS VINCE
fénykép-sz. Csapó-utca 16. sz.

Harcok Kinában.

Peking, szept. 11. A II. és III. csekingai hadosztály a polgári kormányzó vezetésével kiküldte az ország függetlenségét. A mongolországi Urgában hír szerint katonai zendülés tört ki. Részletek hiányoznak.

Páris, szept. 11. Kinából érkezett jelentés szerint a nagy esőzés tegnap felbeszárkította az ellenségeskedést.

Murray angol tengernagy parancsnokságával 2000 szövetséges tengerész tettek partra Sang-Haiban. A francia konzul jelentést tett kormányának, hogy minden rendszabályt meghoztak a francia koncessziók biztosítására. A konzul egyben jelenti, hogy gondoskodott Franciaország semlegeségének megőrzéséről.

Megmérgezte törvénytelen gyermekét.

Szeretője bujtotta fel.

Hamari József Borsodmegyei földműves udvarolt a községbeli leánynak. És ennek a viszonyoknak következménye lett, mely a két szeretőpart egymással szembe tiltította. A férfi szakított a leánnyal, noha házasságot ígért neki.

A megsalt leány kérte Hamarit, hogy vegye le róla a gyalázatot, vegye feleségül. Hamari nem tette, mert már egy másik leányba volt szerelmes.

A megsalt leány erre gyermekfartásért beperelte és a bíróság meg is ítélte neki.

A gyermekfartás megviselte a Hamari jövedelmét és így nem tudta feleségül venni új választóját.

Hogy tehát a kiadástól meneküljön szeretője ösztönzésére marolugót adott be cukorban a gyermeknek, amiólt ez szörnyű kínok közt meghalt.

A miskolci törvényszék az ősszel a leányt mint felbújtót és kiskorút 10 évi fegyházra ítélte, a Hamarit pedig 8 évi fegyházra ítélte.

Fellebbezés folytán a debreceni királyi táblához került az ügy. Tegnap volt a főtárgyalás. A tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Az ítélet jogerős.

Nyiltér.

Ruházkodás gond nélkül.

Anvagi gondjai között gond nélkül ruházkodhat! Olcsóbban, mint készpénzért bárhol! Bővebbet

Tejedésnél Péterfia u. 42.

KNOTTI KOVACSNE
szabaszati és varrónőiskolája
Kossuth-utca 45. szám.
Belratkozás 9 órától 1 óráig, d. u. 3-6-ig.

SZIREK ANDRAS
elsőrendű úri- és egyenruha szabásaga
Angol gyapjuszövetek, Iskolai és ügyvérszabásati anyagok készlete.
Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

Elektromotorok,
dynamók,
kapcsoló-táblák,
Volt- és Ampermérők,
az összes felszerelési cikkek kaphatók. —
Hlasruált vagy elégett villanymotort javít, ekeresél
FÖLDEVÁRI
Debreceni I. Elektrotechnikai Gyár
Széchenyi-utca 55.
Telefon: 188.

Ha kevés pénze van

és jól akar ruházkodni, használja fel az alkalmat!!

Mindkét üzletünkben, ugymint az

Arany Bika Divatházban

Bika épület

és

„Apolló“ Divatruházban

Piac-utca 67. sz. (Miklós-u. sarok)

Megkezdődött az őszi vásár!

Külföldről nagy mennyiségű arunk érkezett,

miért is módunkban van

arainkat 20 sz. százalékkal

leszállítani.

Saját érdeke mindenki-

nek alanti arainkról és

arunk jó minőségéről

vételkényszer nélkül

meggyőződni:

140 cm. széles francia velour kabátja	250,000 K
150 cm. széles a gol szövet kabátja	180,000 K
110 cm. széles gyapjú kanz minden szín	85,000 K
110 cm. széles gyapjú puli minden szín	105,000 K
140 cm. széles kosztüm kelme minden szín	155,000 K
150 cm. széles angol raglán kelme	180,000 K
150 cm. széles férfi szövet Trikóselyma minden színben	128,000 K
95,000 K	
Nehéz francia crep de chine minden szín	185,000 K
Prima mosó francia divat flanel	55,000 K
Prima mosó francia divat barehet	44,500 K
Prima kelengye siffon és vászon	22,000 K
Hermann Polák ing-zephyr	32,000 K
Prima Goldberger-karton	22,000 K
Divatos kötött kabát minden szín	265,000 K
Divatos kötött mellények minden színben	195,000 K
Csodaszép fa yol harisnya	60,000 K
Jó strapa harisnya	35,000 K

Férfi és női fehérneműkben dús választék.

Tisztviselők — munkások arengedményben részesülnek.

Apró hirdetések.

ELADÓ
a Hadházi-utca 11. számú ház,
jó menetű vendéglővel, üzleti berendezéssel együtt.

Levelezés.

Szeretnék
megismerkedni jobb megjelenésű fiatal leánnyal, vagy asszonnyal, akivel unalmas óráimat kellemesen eltölthetném. Titoktartás biztosítva. Levelet „Szőfók” jelzőre a kiadóba kérek. 5300

Ajajlat.

Butorozott
szoba, 2 közép vagy főiskolai hallgató részére ellátással kiadó. Kétnalomb-utca 4. 5052

Kisebb
köleszökeket 1-2 vagy 3 minőségű dísz kamatra felváltott. Cim a kiadóban 2-3 óra között. 5268

Ha akar
akar annyi írt kapni, mint amennyit rendelt, forduljon az Erdélyi Tuzifa behozatali részvénytársasághoz. Fűrdő-utca 2. Telefon 109. 130

Atadó
egy nagy szoba, konyha, dísz kamara tartató, padlás raktárral álló lakás. Hók iroda Szentanna négy 92

Zongorázi
tanító utánvos árban, alaposan. Hunyadi-u. 12. szám. 5310

Iskolatáskák,
konvuszának, tuzetek és mindenféle írószerek legnagyobb választékban — Thaisz papírüzletében — Bika szálló mellett. 4782

Elsőrendű
darabos és oltott mész, cement, tuzia házhoz szállítva kapható. Fűlör Homokkerti-u. 121. Telefon 790 4572

Atadó
egy szobás, parkettes lakás előszobával, belvárosban, gyermektelen keresetű családnak. Hók iroda Szentanna négy, 90

Földhaszonbérletek:
Debrecen mellett 60 és 70 holdas buzatermő birtok bérbeadó. Hók iroda, Szentanna négy, 87

Olcsó regények:
Kis aranyalom, regény füzött példány 12 ezer K vászonkötésben 20 ezer korona. Bátoriek Ibolykái, regény füzött példány 12 ezer korona. Kapható a Debreceni Újság kiadóhivatalában. — Kossuth utca 8. szám, első emelet.

Kiadó ház
földdel Ceisinger telep. Ertekezhetni Cserépes uca 11. 5224

Magános
vagy nő 5 millió kölcsönért egy évig kvártélyt kap kamat fejében. Cim a kiadóban. 5225

Elköltözés
miatt szoba, konyha, szép világos butorral együtt azonnal átadó 12,500,000 koronáért. — Cim kiadóban. 5235

Kereslet.

Kocsis
jó fizetéssel felvétetik, Hadházi-utca 5. sz. Tóth. 5237

Aranyat.
ezüstöt briliánsat, hamis fogakat vesz Steiner Mihály, Hatvan 2. szám 1. emelet. 1

Mindenes főzőnő
uri házhoz felvétetik. Aki állandó és jó helyet akar, csak az jelentkezék. Cim a kiadóhivatalban.

Kirakaterendezésben
jártas natal füzér és esemegkereskedő segédet felvesz a Félégvázy János cég 5099

Veszek
mindenféle butorokat, diványokat, madracokat, szőrt, afarikot, Széchenyi utca 8. Szentpéteri. 120

Rozspelyvát
keresek megvételre Félégvázy János. 5145

Elvesszett
Piac utca elejétől Péterfiát kötető selvem bluz. Kérem a becsületes megtalálóját Péterfia 11. sz. alatt leadni nagy jutalomban részesül. 5321

2 mindenes
leány vagy asszony azonnal felvétetik Pavillon-laktanya kántin. 5318

Csizmadiaségédet
két jó munkás jó fizetésre felesek. K. a w térsre felvétetik. Kossuth utca 25. 5226

Bejárónő
keresek. Porozlay-ut 2. 5234

Egy
fodrászsegéd felvétetik. Bodány Gyula fodrász, Haiduhadház. 5227

Bejáró
mindenes főzőnő kettő tagu családnak felvétetik Vasárnap délután jelentkezn. Varga-utca 1. III. 7. 5236

Csizmadiaségéd
alia munkára felvétetik. Meszera utca 13. 5233

Bejárónő
kerestetik délelőttre. — Hók, Szentanna négy. 94

Hulladék éjmot
bármilyen mennyiségben vesz a kiadóhivatal.

Eladás.

Eladó
a Vörösmarti 2. számú ház azonnali beköltözéssel. 5272

Eladó
a sámsoni köves ut mentén lévő 19 számú ház,
jó menetű szatócs üzlettel. (Eselleg átalakítható lakásnak is.) A villamos megállóól 10 perenyire.

Festőkeze
hordó, méter magasságra permetezéshez alkalmas eladó Cim a kiadóhivatalban. 4322

Alighaszánlt
10 léeres villanymotor és egy dynamó, 5 volt, 2 amper eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4322

Homokkerti
Domahidy u. 4. számú modern családi ház azonnal eladó. Ertekezni Vígkedv Mihály u. 4. szám alatt, keresztnéület. 5302

Eladó
tonovaháló, ebédlő, konyhaberendezés, íróasztal, tükrösdivany, schöberagy több butorok. Széchenyi utca 8. 119

Eladó
Timár-utca 52. számú ház nagy telekkel, beköltözhető lakással, a törvényszék közelében. 4326

Eladó
Hadházi-utca 11. számú ház, jó menetű vendéglővel, üzleti berendezéssel együtt. 5255

Eladó
Ceisinger-telep 13. sz. ház. Ara 26,000,000 és egy drótkerítés. Ertekezni Hunyadi-u 15. 5230

Ház
ház eladó Lezányi-utca 13. számú, vagy négy szobás, fűskamara, sertésölő, 210 négyzetű kert, szivattyús, Patak. — Csaró-utca 19. 5279

Zonzora
rövid Lanberger-féle — bécsi gyártmány eladó. Telekv-utca 35. sz. 132

Eladó
azonnal egy esztergapat, egy gyalogpad és egyéb asztalos szerszám a legolcsóbb áron. Cim Hosszszalvály 156. sz. 5322

Eladó
egy jó fejsze, tehát és egy nyolc hónapos úszó fáborút, Vargakerti, K. Tóth utca 1. szám. 5223

Mindenféle
butorok, henteser, kredencek, vasagy, asztalok székek eladók. Hatvan 34. 5229

Jó forgalmu
fűszerüzlet eladó. Hadházi-ut 4. szám. 5233

Fényezett
modern új hálósobák — szép, jó kivitelben eladók. Hatvan 34. 5230

Fűszer, csemege és ital árúkbán
elismert
elsőrendű, megbízható és szolid
bevásárlási forrás a „**HANGYA**”.
Füzlet: **Rózsa-utca.** Fióküzletek a város minden részében!